

ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ

«ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΓΟΝΕΩΝ»

ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

«Από το Α έως το Ω: Μία Ακαδημία για Γονείς»

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ελληνική Εταιρεία Εφηβικής Ιατρικής (Ε.Ε.Ε.Ι.) & Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Στρατηγικές Αναπτυξιακής και Εφηβικής Υγείας» Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Εμβολιασμοί κατά την περίοδο **#ΜΕΝΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ**

Άρτεμις Κ. Τσίτσικα

Αναπλ. Καθηγήτρια Παιδιατρικής-Εφηβικής Ιατρικής ΕΚΠΑ
Πρόεδρος Ελληνικής Εταιρείας Εφηβικής Ιατρικής (Ε.Ε.Ε.Ι.)

&

Ελένη Παναγούλη

Παιδίατρος- Επιστ. Συνεργάτης Ιατρικής ΕΚΠΑ
ΠΜΣ «Στρατηγικές Αναπτυξιακής και Εφηβικής Υγείας»

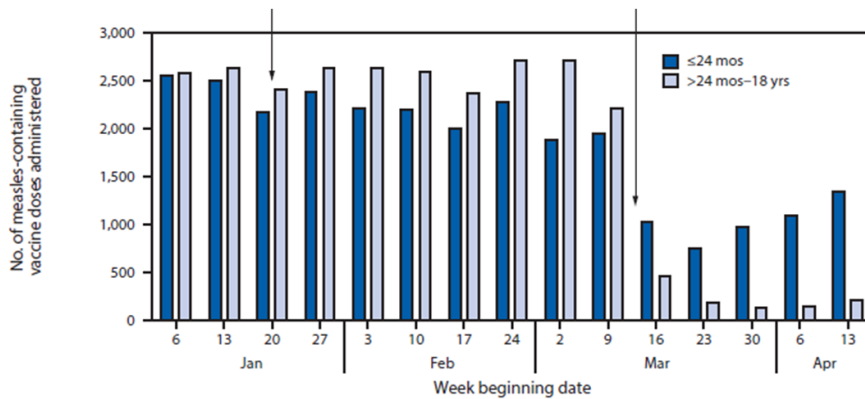
1. Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Π.Ο.Υ.), τους προηγούμενους μήνες του Χειμώνα και αρχών της Άνοιξης του 2020, τα μέτρα για τη διαφύλαξη της Δημόσιας Υγείας λόγω της πανδημίας COVID-19 άλλαξαν την καθημερινότητά μας και επηρέασαν τις προτεραιότητες. Η σύσταση για αποφυγή των μετακινήσεων και των επαφών με τις υπηρεσίες υγείας, είχε ως αποτέλεσμα την **ασυνέχεια στους εμβολιασμούς παιδιών και εφήβων σε πολλές χώρες του κόσμου.**¹
2. Γενικώς υπολογίζεται από στοιχεία πωλήσεων ότι η πτώση στις περισσότερες χώρες τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο ήταν **30-50% για τα παιδιατρικά εμβόλια και ως 70% για τα εφηβικά εμβόλια.**

ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ

3. Στο τέλος Μαρτίου, μετά την έκδοση οδηγίας από το CDC για την αναγκαιότητα της συνέχειας των εμβολιασμών με **έμφαση στα παιδιά κάτω των 2 ετών**, παρουσιάστηκε αύξηση των εμβολιασμών στα μικρότερα παιδιά, αλλά όχι αντίστοιχη αύξηση στους εμβολιασμούς μεγαλύτερων παιδιών και εφήβων, όπως φαίνεται στο διάγραμμα:^{2,3}

* VFC data represent the difference in cumulative doses of VFC-funded noninfluenza and measles-containing vaccines ordered by health care providers at weekly intervals between Jan 7–Apr 21, 2019, and Jan 6–Apr 19, 2020.

† VSD data depict weekly measles-containing vaccine doses administered by age group (age ≤24 mos and >24 mos–18 yrs).

Santoli JM, Lindley MC, DeSilva MB, et al. Effects of the COVID-19 Pandemic on Routine Pediatric Vaccine Ordering and Administration — United States, 2020. *MMWR* *or*b *Mortal Wkly Rep* 2020;69:591–593.

4. Σύμφωνα με τον Π.Ο.Υ, λόγω της πανδημίας οι εκστρατείες ανοσοποίησης της ιλαράς σε 24 χώρες έχουν ήδη καθυστερήσει και πάνω από 117 εκατομμύρια παιδιά σε 37 χώρες ενδέχεται να χάσουν τη δόση εμβολίου κατά της ιλαράς^{4,5}.
5. Στη χώρα μας, η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος σε συνεργασία με την Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, εξέδωσε σχετική εγκύκλιο στα τέλη του Μάρτη, επισημαίνοντας τους κινδύνους που σχετίζονται με τη διακοπή του εμβολιασμού, ακόμα και για βραχύ χρονικό διάστημα. Μία τέτοια κατάσταση μπορεί να οδηγήσει σε **αύξηση των επίνουσων ατόμων και να αυξήσει σημαντικά την πιθανότητα επιδημικής έξαρσης νοσημάτων που προλαμβάνονται με εμβολιασμό**. Αυτό βέβαια, εκτός από την ταλαιπωρία και τον κίνδυνο για την υγεία του πληθυσμού, θα επιβάρυνε περαιτέρω το σύστημα υγείας.⁶
6. Σε δεύτερη ανακοίνωσή της το Μάιο, η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, αναγνωρίζοντας τη μείωση των εμβολιασμών που σημειώθηκε το προηγούμενο διάστημα, συστήνει την άμεση συμπλήρωση των εμβολίων που καθυστέρησαν να χορηγηθούν και τον έγκαιρο και πλήρη εμβολιασμό όλων των ηλικιακών ομάδων με τα συνιστώμενα εμβόλια.⁷

ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ

7. Μετά την πρώτη φάση της πανδημίας, **ΤΩΡΑ είναι η κατάλληλη στιγμή να προγραμματίσουμε τους εμβολιασμούς που καθυστέρησαν να πραγματοποιηθούν την περίοδο Μαρτίου – Απριλίου και να σιγουρευτούμε ότι δε θα χαθεί καμία δόση εμβολίου στα βρέφη, τα παιδιά και τους εφήβους.**

Η στρατηγική αυτή είναι η ενδεδειγμένη για μια σειρά από λόγους :

- Επιστροφή παιδιών & εφήβων στις δραστηριότητές τους & συνεπώς σχετικός κίνδυνος μόλυνσης από νοσήματα που προλαμβάνονται από εμβόλια
 - Ανάγκης ενίσχυσης της συλλογικής ανοσίας & προστασίας των ευπαθών ομάδων
 - Βελτίωση των καιρικών συνθηκών, χαμηλός ρυθμός μετάδοσης νόσου Covid-19 και ευκολία/ασφάλεια στη χρήση των υπηρεσιών υγείας
 - Προετοιμασία για το φθινόπωρο
8. Η παρουσία στη χώρα μας ανεμβολίαστων παιδιών διατηρεί τον κίνδυνο επανεμφάνισης νοσημάτων που έχουν «ξεχαστεί», όπως συνέβη με την **ιλαρά** την περίοδο 2018-2019.^{7,8} Φέτος δυστυχώς είχαμε στη χώρα μας και θάνατο παιδιού από **διφθερίτιδα**, αλλά και κρούσματα **κοκκύτη** σε νεογνά, γεγονότα που αναδεικνύουν την ανάγκη για διατήρηση υψηλών ποσοστών εμβολιαστικής κάλυψης στον πληθυσμό.^{9,10}
9. Μεγάλη σημασία έχει το να μην παραμελούνται **οι αναμνηστικές δόσεις εμβολίων που χορηγούνται στην εφηβεία** για νόσους όπως ο **Τέτανος**, η **Διφθερίτιδα** και ο **Κοκκύτης**, αλλά και οι εμβολιασμοί της ηλικίας αυτής, όπως το πολύ σημαντικό εμβόλιο για τον **HPV** που μπορεί να προλάβει καρκίνους που σχετίζονται με τον ιό^{11,12}. **Η ήρεμη περίοδος που διανύουμε είναι ιδανική για τον προγραμματισμό πρόληψης χωρίς έκθεση σε μόλυνση και κινδύνους για παιδιά, γονείς και ιατρούς.**
10. Επίσης, τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί και η **ανάγκη ευρείας κάλυψης έναντι των ορομάδων της μικροβιακής μηνιγγίτιδας**, ως άμυνα απέναντι στην απρόβλεπτη επιδημιολογία της νόσου^{13,14}

Η μηνιγγίτιδα είναι νόσος σοβαρή, με ραγδαία εξέλιξη και σημαντικές επιπτώσεις - ενίοτε μοιραίες – και ο προγραμματισμός του σχετικού εμβολιασμού συστήνεται και είναι ευκαιρία να ολοκληρωθεί.

11. **Φέτος αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία ο εμβολιασμός το φθινόπωρο έναντι της γρίπης για παιδιά και εφήβους.** Η ενδεχόμενη κυκλοφορία του ιού SARS-CoV-2 μαζί με τη γρίπη θα επιβαρύνει περαιτέρω τις δομές Υγείας, ενώ η παρουσία και των δύο ιών στον ίδιο οργανισμό θα καταστήσει πιο δύσκολη την επιτυχή θεραπευτική αντιμετώπιση. Για

τους παραπάνω λόγους **ο εμβολιασμός είναι απαραίτητος για παιδιά/εφήβους με χρόνια νοσήματα, τα οποία είναι ευάλωτα στους ιούς, όμως όφελος θα υπάρξει και από τον προαιρετικό εμβολιασμό των υγιών.** ¹⁵ Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, ο εμβολιασμός της γρίπης είναι πολύ πιθανό να επιτρέψει τον καλύτερο έλεγχο και τον περιορισμό της εξάπλωσης της COVID-19 σε περίπτωση σύμπτωσης νέου επιδημικού κύματος με την εποχή της γρίπης¹⁶.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. WHO Regional office for Europe. Guidance on routine immunization services during COVID-19 pandemic in the WHO European Region <http://www.euro.who.int/en/health-topics/health-emergencies/coronavirus-covid-19/novel-coronavirus-2019-ncov-technical-guidance-OLD/coronavirus-disease-covid-19-outbreak-technical-guidance-europe-OLD/guidance-on-routine-immunization-services-during-covid-19-pandemic-in-the-who-european-region,-20-march-2020>
2. Santoli JM, Lindley MC, DeSilva MB, et al. Effects of the COVID-19 Pandemic on Routine Pediatric Vaccine Ordering and Administration — United States, 2020. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep* 2020;69:591–593.
3. Bramer CA, Kimmins LM, Swanson R, et al. Decline in Child Vaccination Coverage During the COVID-19 Pandemic - Michigan Care Improvement Registry, May 2016-May 2020. *MMWR Morb Mortal Wkly Rep.* 2020;69(20):630-631. Published 2020 May 22.
doi:10.15585/mmwr.mm6920e1
4. WHO Regional office for Europe. Countries working to sustain population immunity to vaccine-preventable diseases during COVID-19 pandemic. <http://www.euro.who.int/en/health-topics/disease-prevention/vaccines-and-immunization/news/news/2020/4/countries-working-to-sustain-population-immunity-to-vaccine-preventable-diseases-during-covid-19-pandemic>
5. World Health Organization, Immunization, Vaccines and Biologicals
https://www.who.int/immunization/diseases/measles/statement_missing_measles_vaccines_covid-19/en/
6. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ, ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Εγκύκλιος «Συστάσεις εμβολιασμού ρουτίνας παιδιών κατά την περίοδο πανδημίας από SARS -CoV- 2». ΑΔΑ: ΩΥΛΒ465ΦΥΟ-ΒΩ5
7. Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών, 11-5-2020. Επικαιροποίηση συστάσεων εμβολιασμού για παιδιά και ενήλικες κατά τη διάρκεια της πανδημίας SARS-CoV-2.

ΕΝΩΣΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ
ΓΟΝΕΩΝ Ν.ΣΜΥΡΝΗΣ

8. Εθνικό πρόγραμμα εμβολιασμών παιδιών και εφήβων 2019, ΑΔΑ: 6ΧΘ2465ΦΥΟ-ΚΟΜ
9. <https://www.in.gr/2020/04/24/greece/synagermos-gia-epistrofi-tou-kokiti/> , last accessed 21/5/20
10. <https://www.onmed.gr/ygeia/story/380578/diftheritida-ti-prepei-na-gnorizete-gia-ti-sovari-loimoxi-toy-anapneystikoy> , last accessed 21/5/20
11. Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος Gardasil 9. Μάιος 2020.
12. Hall MT, Simms KT, Lew JB, et al. The projected timeframe until cervical cancer elimination in Australia: a modelling study. *Lancet Public Health*. 2019;4(1):e19-e27. doi:10.1016/S2468-2667(18)30183-X
13. <https://www.onmed.gr/ygeia/story/380578/diftheritida-ti-prepei-na-gnorizete-gia-ti-sovari-loimoxi-toy-anapneystikoy> , last accessed 21/5/20
14. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας. Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης & Παρέμβασης. Γραφείο Διαχείρισης Δεδομένων. Δεδομένα Διεισδυτικής Μηνιγγιτιδοκοκκικής Νόσου 2019. Σύστημα υποχρεωτικής δήλωσης νοσημάτων.
15. <https://www.hopkinsmedicine.org/health/conditions-and-diseases/coronavirus/coronavirus-disease-2019-vs-the-flu>, last accessed 21/5/20
16. Li Q, Tang B, Bragazzi NL, Xiao Y, Wu J. Modeling the impact of mass influenza vaccination and public health interventions on COVID-19 epidemics with limited detection capability [published online ahead of print, 2020 May 16]. *Math Biosci*. 2020;325:108378. doi:10.1016/j.mbs.2020.108378